

kand. yuryd. nauk : 12.00.07. 221. [in Ukrainian].

4. Shemshuchenko, Yu.S. (1998). Yurydychna entsyklopediia. [Legal encyclopedia]. T. 1: A–H. 672. [in Ukrainian].

5. Nyzhnyk, N. R. (2011). Teoretychni aspekty derzhavnoho upravlinnia. [Theoretical aspects of public administration]. monohrafiia. 248. [in Ukrainian].

6. Prymachenko, D. V. (2007). Administratyvna diialnist mytnykh orhaniv u sferi realizatsii mytnoi polityky derzhavy. [Administrative activity of customs bodies in the sphere of implementation of the customs policy of the state]. dys. ... doktora yuryd. nauk : 12.00.07. 477. [in Ukrainian].

7. Averianov, V.B. (2007). Administratyvne pravo Ukrainy. [Administrative law of Ukraine]. Akademichnyi kurs. Pidruch. : u dvokh tomakh : Tom 1. Zahalna chastyna 584. [in Ukrainian].

8. Bevzenko, V. M. (2010). Subiekty vladnykh povnovazhen v administratyvnomu sudochynstvi Ukrainy. [Subjects of authority in the administrative judiciary of Ukraine]. dys. ... doktora yuryd. nauk : 12.00.07. 394. [in Ukrainian].

9. Stetsenko, S. H. Administratyvne pravo Ukrainy. [Administrative law of Ukraine]. navchalnyi posibnyk; vyd. 3-tie, pererob. ta dop. 624. [in Ukrainian].

10. Melnyk, R. S. (2013). Katehoriia «publichne upravlinnia» u novii interpretatsii. [The category "public administration" in a new interpretation]. *Administratyvne pravo i protses*. № 1(3). 8–14. [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції: 20.11.2022

УДК 342.95

DOI: 10.36550/2522-9230-2022-13-70-74

Соболь Євген Юрійович,

доктор юридичних наук, професор, ректор
Центральноукраїнського державного педагогічного
університету імені Володимира Винниченка

e-mail: 81sobol@gmail.com

<https://orcid.org/0000-0002-0804-8354>

Звенигородська Оксана Вадимівна,

аспірантка кафедри права та правоохоронної діяльності
Центральноукраїнського державного педагогічного
університету імені Володимира Винниченка

<https://orcid.org/>

ОСНОВНІ СКЛАДОВІ ЕЛЕМЕНТИ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ І СВОБОД ЛЮДИНИ

У статті визначаються основні складові елементи адміністративно-правового забезпечення прав і свобод людини та громадянина. З'ясовано зміст адміністративно-правового забезпечення, зокрема запропоновано розуміти, як визначену та регламентовану законодавством діяльність органів державної влади, щодо забезпечення оптимального механізму упорядкування, закріплення, реалізація, захисту та охорони суспільних відносин щодо прав і свобод людини.

Здійснено аналіз схожих за змістом понять у різних варіативних сполученнях. Зазначено, що під «забезпеченням» слід розуміти умови гарантування. Правове забезпечення це діяльність держави регламентована, встановлена і спрямована на реалізацію прав, свобод і законних інтересів її громадян. Наголошено, що механізм адміністративно-правового забезпечення прав і свобод людини являється єдиною цілісною системою правових засобів, за допомогою яких здійснюється правове регулювання суспільних відносин.

До елементів механізму адміністративно-правового забезпечення автор традиційно пропонує зарахувати норми адміністративного права; юридичний факт; акти безпосередньої реалізації права; акти застосування права, що закріплюють і реалізують положення адміністративно-правових норм. Говориться, що адміністративно-правові норми є первинними структурними елементами адміністративного регулювання суспільних відносин у сфері забезпечення прав і свобод людини та громадянина. Наголошено, що вони займають центральну ланку, оскільки їх відсутність призводить до бездіяльності всієї системи функціонування адміністративного права.

У підсумку, окреслено, що механізм адміністративно-правового забезпечення прав та свобод людини має свою специфіку, зокрема: структуру механізму, яка включає дві взаємопов'язані підсистеми; механізм виступає як засіб реалізації державної влади щодо управління суспільними відносинами в цілому; механізм адміністративно-правового забезпечення охарактеризується власним, специфічним змістом.

Ключові слова: забезпечення, правове забезпечення, адміністративно-правове забезпечення, механізм адміністративно-правового забезпечення, права та свободи людини, правові норми.

Sobol Ye., Zvenyhorodska O. MAIN COMPONENT ELEMENTS OF THE ADMINISTRATIVE AND LEGAL ENSURE OF HUMAN RIGHTS AND FREEDOMS

The article defines the main constituent elements of the administrative and legal provision of human and citizen rights and freedoms. The content of administrative and legal support is clarified, in particular, it is proposed to understand how the activity of state authorities is determined and regulated by legislation, in order to ensure the optimal mechanism for organizing, consolidating, implementing, protecting and protecting social relations with respect to human rights and freedoms.

An analysis of concepts similar in content in different variable combinations was carried out. It is noted that under "collateral" should be understood the conditions of guarantee. Legal support is the activity of the state regulated, established and aimed at realizing the rights, freedoms and legitimate interests of its citizens. It is emphasized that the mechanism of administrative and legal protection of human rights and freedoms is a single integral system of legal means, with the help of which legal regulation of social relations is carried out.

The author traditionally proposes to include the norms of administrative law among the elements of the mechanism of administrative and legal support; legal fact; acts of direct implementation of the right; acts of application of the law, which establish and implement the provisions of administrative and legal norms. It is said that administrative and legal norms are the primary structural elements of administrative regulation of social relations in the sphere of ensuring the rights and freedoms of a person and a citizen. It is emphasized that they occupy the central link, since their absence leads to inactivity of the entire system of functioning of administrative law.

In conclusion, it is outlined that the mechanism of administrative and legal protection of human rights and freedoms has its own specifics, in particular: the structure of the mechanism, which includes two interconnected subsystems; the mechanism acts as a means of implementing state power in relation to the management of public relations as a whole; the mechanism of administrative and legal support is characterized by its own, specific content.

Key words: provision, legal provision, administrative-legal provision, mechanism of administrative-legal provision, human rights and freedoms, legal norms.

Постановка проблеми. У Конституції України зазначено, що права і свободи людини та їх гарантії визначають правовий зміст діяльності держави. Держава у вигляді уповноважених компетентних суб'єктів повинна сприяти захисту прав, свобод і конституційних інтересів громадян, а прийняті нормативно-правові акти повинні всебічно захищати права громадян. Забезпечення прав і свобод є актуальною проблемою сучасної юридичної науки. Важливе місце серед її складових посідає адміністративно-правова реалізація прав і свобод людини та громадянина. Серед різноманітних заходів, спрямованих на реалізацію прав і свобод людини і громадянина, одне з найважливіших місць належить їх адміністративно-правовому забезпеченню, яке проявляється у відносинах з органами виконавчої влади. Адміністративно-правове забезпечення передбачає надання механізму адміністративно-правового регулювання організаційних відносин повноти, достатності для реалізації норм і отримання відносин, які б дали можливість вільно реалізовувати права. Таким чином, для забезпечення ефективності захисту порушених прав, свобод та законних інтересів людини та громадянина виникає необхідність у визначенні його складових елементів.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. До проблематики визначення специфіки адміністративно-правового забезпечення прав і свобод людини зверталися такі вчені-юристи: В.Б. Авер'янов, С. Бондар, А. Борко, О. Васильченко, О. Гумін, В. Демиденко О. Дручек, Є. Захаров, Р. Ігонін, І. Іерусалімова, О. Клименко, В. Колпаков, Я. Лазур, Н. Литвин, А. Олійник, І. Прошута, Є. Соболев, К. Степаненко, К. Толкачев та інші.

Мета статті полягає в тому, щоб на основі праць вчених-юристів визначити та окреслити основні складові елементи адміністративно-правового забезпечення прав і свобод людини.

Виклад основного матеріалу дослідження. Однією з основних категорій у вітчизняній юридичній науці є поняття адміністративно-правового забезпечення. Для більш конструктивного та об'єктивного дослідження є необхідність визначити такі основні категорії, як «забезпечення», «правове забезпечення» та «адміністративно-правове забезпечення».

Таким чином, звернемо увагу на думку О. Скакуна, який зазначає, що термін «забезпечення» має досить широке значення і трактується як надання чогось кимось у достатній кількості, створення усіх необхідних умов для здійснення чого-небудь; гарантувати щось; захищати, охороняти когось, що-небудь [1, с. 273].

В свою чергу, новому словнику української мови під редакцією В. Яремко, О. Сліпушко «забезпечення» визначається як задоволення когось, чогось у якихось потребах, створення надійних умов для здійснення чого-небудь; гарантування чогось: забезпечення промисловості енергоносіями, забезпечення міцного миру; матеріальні засоби до існування: матеріальне забезпечення, пенсійне забезпечення, соціальне забезпечення [2, с. 400].

Таким чином, поняття «забезпечення» трактується, як певні умови гарантування.

Що стосується визначення поняття «правове забезпечення», то теоретики права визначають його як державно реалізований через правові норми, комплекс засобів регулювання суспільних відносин, їх правового закріплення, охорони, забезпечення та розвитку.

Крім того, вважаємо за необхідне відмітити, що О. Костюченко, характеризує ключові ознаки правового забезпечення шляхом виключення його складових. Зокрема, він зазначає: «якщо виключити норми права, які утворюють правові умови реалізації прав і свобод, то відповідно забезпечення втрачить нормативність й перестане бути правовим; у разі виключення засобів реалізації прав і свобод закріплені норми права втрачать свою дієвість; відсутність гарантій нівелює обов'язок держави створити умови

користування правами і свободами; виключення охорони унеможливує попередження порушень прав і свобод; відсутність захисту зробить неможливим відновлення порушених прав. Виключення з необхідних ознак безперервної діяльності суб'єктів права загалом робить неможливим весь процес забезпечення, починаючи від створення правових умов реалізації прав і свобод і завершуючи охороною цих прав і свобод, а у крайньому випадку і захистом порушених прав...[3].

Також, слід звернути увагу на позицію вченого К. Толкачова, який під правовим забезпеченням розуміє діяльність державних органів, громадських організацій, посадових осіб і громадян щодо здійснення своїх функцій, компетенцій, обов'язків з метою створення оптимальних умов для суворой, неухильної реалізації правових приписів та правомірною здійснення прав і свобод; результат цієї діяльності, що виражається в реалізації правових приписів, прав і свобод громадян [4].

Отже, у світлі позицій теоретиків права, правове забезпечення – це регламентована і встановлена законом діяльність держави, спрямована на реалізацію прав, свобод і законних інтересів її громадян.

Щодо адміністративно-правового забезпечення, то слід зазначити, що воно розглядається як один із видів правового забезпечення, яке, на думку М. Цвіка, є цілеспрямованою дією на поведінку людей і суспільні відносини за допомогою правових (юридичних) засобів [5, с. 327].

На думку О. Гумін та Є. Пряхіна, адміністративно-правове забезпечення можна розглядати у широкому та вузькому розумінні. У широкому розумінні адміністративно-правове забезпечення можна визначити як упорядкування суспільних відносин уповноваженими на те державою органами, їх юридичне закріплення за допомогою правових норм, охорона, реалізація і розвиток. Щодо вузького розуміння, то визначення буде змінюватися у зв'язку із тим, про які суспільні відносини буде вестися мова [6, с. 48].

В. Авер'янов наголошує, що своєрідність «адміністративно-правового забезпечення» полягає у тому, що адміністративне право за своїм глибинним призначенням має визначатися як «право забезпечення і захисту прав людини». У цьому – сутність усієї трансформації теорії і практики українського адміністративного права на сучасному етапі [3].

Є. Колесников визначає адміністративно-правове забезпечення як здійснюване державою за допомогою спеціального механізму упорядкування суспільних відносин, їх юридичне закріплення, охорона, реалізація та розвиток. З цього він робить висновок, що адміністративно-правове забезпечення захисту прав споживачів є впливом держави на суспільні відносини з метою впорядкування, захисту та охорони відносин між органами влади, споживачами та суб'єктами господарювання, що здійснюється за допомогою норм права та через спеціальний механізм [7].

Отже, можна зробити висновок, що під адміністративно-правовим забезпеченням, слід розуміти визначену та регламентовану законодавством діяльність органів державної влади, щодо забезпечення оптимального механізму упорядкування, закріплення, реалізація, захисту та охорони суспільних відносин, зокрема, беручи до уваги предмет нашого дослідження, це стосується прав і свобод людини.

Адміністративно-правове забезпечення має свій механізм реалізації. Кожний механізм – це високоорганізована система з власною структурою. Структурну систему можна окреслити єдністю елементів, що знаходяться у взаємозв'язку між собою, характеризують сутність об'єкта як цілісного явища.

Тому є всі підстави стверджувати, що до складу мають входити лише ті з елементів, які за своєю спрямованістю та значенням здатні відігравати роль засобів впливу на певний об'єкт із метою забезпечення належного етапу його існування.

Механізм адміністративно-правового забезпечення прав та свобод людини має свої специфічні складові елементи, до них можна віднести, в першу чергу, структуру механізму, яка включає дві взаємопов'язані підсистеми, зокрема, впорядкування суспільних відносин та державно-владних. В другу чергу, даний механізм виступає як засіб реалізації державної влади щодо управління суспільними відносинами в цілому, цей механізм не виключає можливості його подрібнення, спеціалізації з метою якнайкращого забезпечення окремих однорідних груп суспільних відносин, які охоплюються державою, а саме певними функціями. В третю чергу, механізм адміністративно-правового забезпечення охарактеризується власним, специфічним змістом, який можна визначити як об'єкт.

Таким чином, під механізмом адміністративно-правового забезпечення прав і свобод людини слід розуміти єдину цілісну систему правових засобів, за допомогою яких здійснюється правове регулювання суспільних відносин. В той же час, механізм правового регулювання включає: норми права; юридичний факт; акти безпосередньої реалізації права; акти застосування права.

Адміністративно-правові норми можна вважати первинними структурними елементами адміністративного регулювання суспільних відносин у сфері забезпечення прав і свобод людини та громадянина. Вони займають центральну ланку, оскільки їх відсутність призводить до бездіяльності всієї системи функціонування адміністративного права.

Ми вважаємо, що за допомогою адміністративно-правових норм створюється основа механізму реалізації прав і свобод людини та громадянина; дотримання їх прав та свобод у діяльності фізичних осіб, підприємств, установ, організацій, органів публічного управління тощо.

Також, слід зазначити, що вони обумовлюють правомірну поведінку суб'єктів адміністративно-юрисдикційної діяльності у сфері захисту прав і свобод людини; спрямовують на задоволення та відновлення інтересів людини і громадянина шляхом безпосереднього застосування адміністративної

відповідальності за правопорушення, що порушують її права і свободи.

Адміністративно-правові норми, що забезпечують захист прав і свобод людини і громадянина, можна поділити на норми регулятивного спрямування, превентивні норми та норми, що охоплюють охоронні функції.

Далі зупинимося на юридичному факті, як елементі механізму адміністративно-правового регулювання захисту прав і свобод людини та громадянина. О. Скакун відносить юридичний факт до другої стадії, при якій виникають конкретні суб'єктивні права й обов'язки, тобто правовідносини. Необхідною умовою цієї стадії стає юридичний факт (система фактів), з яким норми права пов'язують настання юридичних наслідків [9].

Безперечно, слід наголосити, що ключовим об'єктом адміністративно-правового регулювання забезпечення прав і свобод людини та громадянина є адміністративно-правові відносини, що виникають між суб'єктами з приводу реалізації, охорони, захисту та відновлення їхніх порушених прав і свобод. Відносини органів публічної адміністрації та громадян як суб'єктів адміністративно-правових відносин є частиною адміністративно-правових відносин і мають основні ознаки цих відносин. При цьому в літературі зазначається, що адміністративно-правовий режим відносин органів влади і людини повинен виходити зі становища останньої як такого суб'єкта, перед яким органи виконавчої влади відповідальні за свою діяльність, а ґрунтуватися на беззаперечному визнанні пріоритету прав людини, її законних інтересів, правомірності її вимог та очікувань від діяльності державних органів, їх посадових осіб [8, с. 36].

Наступними важливими елементами механізму адміністративно-правового забезпечення є акти безпосередньої реалізації права та акти застосування права. Саме впровадженням актів реалізації права або нормативно-правових актів досягається мета адміністративно-правового регулювання – це фактична реалізація права та дотримання зобов'язань. Поряд із цим існує думка, що цей етап виходить за межі правового регулювання, що обмежується забезпеченням механізму дії права регуляторними засобами, характеризується поняттям «правореалізація» [10].

Висновок: Отже, у підсумку можемо зазначити, що під «забезпеченням» слід розуміти умови гарантування. Правове забезпечення це діяльність держави регламентована, встановлена і спрямована на реалізацію прав, свобод і законних інтересів її громадян. Безумовно, механізм адміністративно-правового забезпечення прав і свобод людини являється єдиною цілісною системою правових засобів, за допомогою яких здійснюється правове регулювання суспільних відносин.

Наголошено, що механізм правового регулювання включає: норми права; юридичний факт; акти безпосередньої реалізації права; акти застосування права.

Також, окреслено, що механізм адміністративно-правового забезпечення прав та свобод людини має свою специфіку, зокрема: структуру механізму, яка включає дві взаємопов'язані підсистеми; механізм виступає як засіб реалізації державної влади щодо управління суспільними відносинами в цілому; механізм адміністративно-правового забезпечення охарактеризується власним, специфічним змістом.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Скакун О.Ф. Теорія права і держави: підручник. 2-ге вид. Київ: Алерта; ЦУЛ, 2011. 520 с.
2. Яремко В., Сліпушко О. Новий словник української мови. Київ: Аконт, 2008. 928 с.
3. Косілова О.І. Правове забезпечення конституційних прав і свобод: адміністративно-правовий аспект. *Інформація і право*. № 1(36)/2021. URL: <http://il.ippi.org.ua/article/view/238323>
4. Бойко В. Поняття та зміст адміністративно-правового забезпечення ефективності функціонування судової влади України. *Підприємство, господарство і право*. 1/2020. С. 96-100. URL: <http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2020/1/18.pdf>
5. Цвік М.В. Загальна теорія держави і права: підр. для студ. юрид. спец. вищ. навч. закладів освіти. Харків: Право, 2002. 432 с.
6. Гумін О.М., Пряхін Є.В. Адміністративно-правове забезпечення: поняття та структура. *Наше право*. №4, 2014. С.46-50.
7. Сірко В.С. Поняття адміністративно-правового забезпечення волонтерської діяльності в Україні. *Електронне наукове фахове видання з юридичних наук "Правова просвіта"*. № 8, 2018. URL: http://www.pravo.nauka.com.ua/pdf/8_2018/102.pdf
8. Авер'янов В.Б. Державне управління: проблеми адміністративно-правової теорії та практики. Київ: Факт, 2003. 384 с.
9. Костюшко О.П. Забезпечення адміністративно-правових гарантій прав і свобод людини і громадянина. *Юридичний часопис Національної академії внутрішніх справ*. 2017. № 2.
10. Веселова Л. Ю. Механізм адміністративно-правового забезпечення кібербезпеки. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Юриспруденція*. 2020 № 43. URL: <http://www.vestnik-pravo.mgu.od.ua/archive/juspradenc43/14.pdf>

REFERENCES:

1. Skakun, O.F. (2011). *Teoriia prava i derzhavy*. [Theory of law and the state]. pidruchnyk. 2-he vyd. 520. [in Ukrainian].
2. Yaremko, V., & Slipushko, O. (2008). *Novyi slovnyk ukrainskoi movy*. [New dictionary of the Ukrainian language]. 928. [in Ukrainian].

3. Kosilova, O.I. (2021). Pravove zabezpechennia konstytutsiinykh prav i svobod: administratyvno-pravovyi aspekt. [Legal protection of constitutional rights and freedoms: administrative and legal aspect]. *Informatsiia i pravo*. № 1(36). Retrieved from: <http://il.ippi.org.ua/article/view/238323> [in Ukrainian].
4. Boiko, V. (2020). Poniattia ta zmist administratyvno-pravovoho zabezpechennia efektyvnosti funktsionuvannya sudovoi vlady Ukrainy. [The concept and content of administrative and legal support for the effectiveness of the functioning of the judiciary of Ukraine]. *Pidpriumstvo, hospodarstvo i pravo*. 1/2020. 96-100. Retrieved from: <http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2020/1/18.pdf> [in Ukrainian].
5. Tsvik, M.V. (2002). Zahalna teoriia derzhavy i prava. [General theory of the state and law]. *Pidr. dlia stud. yuryd. spets. vyshch. navch. zakladiv osvity*. Pravo. 432. [in Ukrainian].
6. Humin, O.M., & Priakhin, Ye.V. (2014). Administratyvno-pravove zabezpechennia: poniattia ta struktura. [Administrative and legal support: concept and structure]. *Nashe pravo*. №4. 46-50. [in Ukrainian].
7. Sirko, V.S. (2018). Poniattia administratyvno-pravovoho zabezpechennia volonterskoi diialnosti v Ukraini. [Concept of administrative and legal support of volunteer activity in Ukraine]. *Elektronne naukove fakhove vydannia z yurydychnykh nauk "Pravova prosvita"*. № 8, Retrieved from: http://www.pravo.nayka.com.ua/pdf/8_2018/102.pdf [in Ukrainian].
8. Averianov, V.B. (2003). Derzhavne upravlinnia: problemy administratyvno-pravovoi teorii ta praktyky. [Public administration: problems of administrative and legal theory and practice]. 384. [in Ukrainian].
9. Kostiusenko, O.P. (2017). Zabezpechennia administratyvno-pravovykh harantii prav i svobod liudyny i hromadianyna. [Provision of administrative and legal guarantees of human and citizen rights and freedoms]. *Yurydychnyi chasopys Natsionalnoi akademii vnutrishnikh sprav*. № 2. [in Ukrainian].
10. Veselova, L. Yu. (2020). Mekhanizm administratyvno-pravovoho zabezpechennia kiberbezpeky. [The mechanism of administrative and legal provision of cyber security]. *Naukovyi visnyk Mizhnarodnoho humanitarnoho universytetu. Ser.: Yurysprudentsiia*. № 43. Retrieved from: <http://www.vestnik-pravo.mgu.od.ua/archive/juspradenc43/14.pdf> [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції: 20.11.2022

УДК 342.9

DOI: 10.36550/2522-9230-2022-13-74-

Цвіркун Юрій Іванович,

доктор юридичних наук,

доцент кафедри адміністративного та фінансового права
ДВНЗ «Київський національний економічний університет

імені Вадима Гетьмана»

e-mail: yutsvirkun@gmail.com

<https://orcid.org/0000-0002-5351-9653>

ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ОКРЕМИХ ПОЛОЖЕНЬ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО АДМІНІСТРАТИВНУ ПРОЦЕДУРУ УКРАЇНИ ТА ПОЛЬЩІ

У статті здійснено порівняльний аналіз окремих положень Закону України «Про адміністративну процедуру» та Кодексу адміністративного провадження Республіки Польща. Зокрема, аналізується стан нормативно-правового забезпечення функціонування колегіальних суб'єктів публічної адміністрації в Україні та Польщі. Акцентується, що Закон України «Про адміністративну процедуру», який набирає чинності 15 грудня 2023 року, має впорядкувати процедури взаємовідносин, які виникають між особою та органами публічної адміністрації в Україні. Подано перелік позитивних нововведень, які повинен забезпечити Закон України «Про адміністративну процедуру» після набрання чинності його положень. На основі проведеного аналізу зроблено висновок, що українська і польська модель адміністративної юстиції є подібними.

Наголошується, що нормативно-правовий акт про адміністративну процедуру повинен бути детальним і стосуватися усіх важливих питань щодо адміністративного провадження. До того ж група норм цього акта в окремому порядку має бути спрямована на регулювання поведінки та діяльності колегіальних суб'єктів публічної адміністрації.

Звернено увагу на тому, що сутність, види, функції та повноваження колегіальних суб'єктів публічної адміністрації в ухваленому Законі України «Про адміністративну процедуру» визначені досить мало. Залишаються неунормованими основні складові елементи адміністративних процедур, які здійснюватимуться цими суб'єктами. Законодавчі прогалини щодо відповідальності колегіальних адміністративних органів можуть поглиблювати проблему порушення ними прав, свобод та інтересів особи.

Наведено аргументи про необхідність створення дієвих механізмів на рівні закону, які б забезпечували чітку регламентацію процедурного аспекту відносин особи із колегіальними суб'єктами публічної адміністрації. Зроблено висновок про необхідність розмежування регламентації обсягу повноважень колегіальних адміністративних органів та належного відображення специфіки їх реалізації у законодавстві України про адміністративну процедуру.